

Obchodní tajemství ve smyslu obchodního zákoníku

Aby se jednalo o obchodní tajemství ve smyslu obchodního zákoníku, musí být splněny všechny zákonem stanovené znaky. Ochrana obchodního tajemství vzniká okamžikem naplnění všech pojmových znaků obchodního tajemství, a zaniká, jestliže odpadne některý z pojmových znaků obchodního tajemství.

Aby se jednalo o obchodní tajemství ve smyslu obchodního zákoníku, musí být splněny všechny zákonem stanovené znaky. Ochrana obchodního tajemství vzniká okamžikem naplnění všech pojmových znaků obchodního tajemství, a zaniká, jestliže odpadne některý z pojmových znaků obchodního tajemství.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15.10.2001, sp. zn. 21 Cdo 2022/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce J. B., zastoupeného advokátem, proti žalované P. f. Č. p., a. s., zastoupené advokátkou, o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp.zn. 27 C 8/99, o dovolání žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. března 2000, č.j. 20 Co 669/99-35, tak, že rozsudek městského soudu zrušil a věc se vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Dopisem ze dne 4. 12. 1998 žalovaná sdělila žalobci, že s ním "dle § 53 odst. 1 b) Zákoníku práce č. [65/1965](#) Sb." s okamžitou platností ruší pracovní poměr. Důvod k tomuto opatření spatřovala v tom, že v rozporu s Metodickým pokynem ředitele úseku strategického marketingu pro práci regionálních zástupců P. f. Č. p. (dále též jen „Metodický pokyn“) poskytl tištěné složky informací o obchodních kontaktech (Záznamových listů) pracovníkům Č. p. v Ch., tj. mimo okruh v tomto pokynu stanovených osob. Tím se dopustil porušení obchodního tajemství a „velmi vážného“ porušení pracovní kázně.

Žalobce se domáhal, aby bylo určeno, že uvedené okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné. Žalobu odůvodnil zejména tím, že podle pokynu žalované ze dne 10. 8. 1998 měl mimo jiné v poskytnutém vzoru formuláře doplnit stanovené údaje o partnerech v území bývalého Východočeského kraje. Vzhledem k termínu splnění úkolů se obrátil na obchodního ředitele agentury Č. p., a. s., v Ch., který měl z titulu své funkce přehled o jednatelích a důvěrnících, kteří pro žalovanou v rámci působnosti jeho agentury pracovali. Předal pouze prázdný formulář s požadavkem o doplnění jména, současné adresy, ev. čísla telefonu příslušného partnera; proto nedošlo a nemohlo dojít k žádnému úniku informací, které měly být teprve následně v databázi shromážděny.

Obvodní soud pro Prahu 1 rozsudkem ze dne 7. 9. 1999, č.j. 27 C 8 /99-19, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalobce porušil zejména čl. 5 a 6 Metodického pokynu zaměstnavatele, ustanovení § 7 odst. 7 zákona č. [42/1994](#) Sb., o penzijním připojištění, a bod II. pracovní smlouvy tím, že vyzradil obchodní tajemství žalované, a to navíc zaměstnancům konkurenčního subjektu žalované. Vycházel přitom z toho, že žalobce v rozporu s Metodickým pokynem žalované ze dne 10. 8. 1998 předal obchodnímu řediteli Č. p., a. s., v Ch. k vyplnění tištěné složky informací o obchodních kontaktech - Záznamové listy (dále též jen „Záznamové listy“), jež byly součástí uvedeného Metodického pokynu. Přitom ze stejného Metodického pokynu žalované vyplývalo, že záznamové listy jsou výhradně majetkem žalované, součástí obchodního tajemství a kromě taxativně uvedených zaměstnanců žalované nesmí být zpřístupněny jiné osobě. Soud prvního stupně se rovněž ztotožnil se stanoviskem žalované, že již samotný záznamový list v podobě, v jaké jej postoupil žalobce cizím osobám, poskytuje informace nejen o provizním systému, ale i o obchodní strategii žalované při získávání a vedení další spolupráce s obchodními zástupci, a že kolonka „M.“ poskytuje informaci o způsobu, jak žalovaná pracuje s obchodními partnery.

K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 3. 2000, č.j. 20 Co 669/99-35, rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že určil, že okamžité zrušení pracovního poměru provedené dopisem žalované ze dne 4. 12. 1998 je neplatné, a rozhodl že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 3.150,- Kč a na náhradu nákladů odvolacího řízení 5.300,-Kč, v obou případech k rukám JUDr. J. R. Po doplnění dokazování výpisem z obchodního rejstříku ohledně žalované shodně se soudem prvního stupně dovodil, že žalobce zaviněným jednáním porušil povinnost uloženou mu vnitřním předpisem zaměstnavatele, neboť předal třetím osobám nevyplněné či částečně vyplněné Záznamové listy. Na rozdíl od soudu prvního stupně však dospěl k závěru, že nebyla prokázána taková míra intenzity porušení pracovní kázně, aby bylo na místě použití § 53 odst. 1 písm. b) zák. práce. Vycházel přitom z toho, že všechny informace, které bylo možno zjistit ze Záznamového listu, jsou obecného charakteru a nejsou vázány na konkrétní osoby. Informační hodnotu získává Záznamový list až po doplnění příslušných údajů, přičemž nebylo prokázáno, že by byly poskytnuty informace o konkrétních datech. Jestliže Záznamové listy odkazovaly na "základní" provizní systém či na „M.“, což je pouze termín pro způsob víceúrovňové spolupráce, nelze mluvit o skutečnostech, které by měly více než obecnou vypovídací hodnotu, a nelze je zahrnout pod obchodní tajemství žalované ve smyslu § 17 obch. zák. Žalovaná je navíc tzv. dceřinou společností Č. p., a.s., jejímž zaměstnancům žalobce záznamové listy předal. Jedná se sice o jiný podnikatelský subjekt, avšak podnikající v jiném oboru činnosti, a nejednalo se tedy o poskytnutí "informací" ani vyzrazení obchodního tajemství konkurenčnímu subjektu.

V dovolání proti rozsudku odvolacího soudu žalovaná namítá, že odvolací soud dostatečně nepřihlédl k tomu, že penzijní fondy si vedou svou specifickou evidenci o obchodních zástupcích a o formách spolupráce s nimi a vytvářejí různé struktury evidovaných údajů, a že každý v rámci své obchodní strategie přikládá význam jiným údajům a jiné údaje zjišťuje. Tím se obchodní strategie jednotlivých penzijních fondů od sebe liší. Dovolatelka je dále přesvědčena, že i nevyplněný Záznamový list má informační hodnotu a že údaje v něm je možno zahrnout pod pojem obchodního tajemství. Připomíná rovněž, že žalovaná a Č. p., a.s., jsou dva samostatné podnikatelské subjekty, přičemž Č. p., a.s., navíc nabízí mimo jiné i produkty důchodového pojištění, které jsou přímo konkurenční produktu žalované. Navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle Občanského

soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000 - dále jen „o.s.ř.“ (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání bylo podáno proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. a že dovolání je podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. b) o.s.ř. přípustné, přezkoumal věc bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Žalovaná odůvodnila výpověď z pracovního poměru ze dne 4. 12. 1998 mimo jiné tím, že žalobce se jednáním uvedeným ve výpovědi [„poskytl tištěné složky informací o obchodních kontaktech (Záznamových listů) pracovníkům Č. p. v Ch.“] dopustil porušení obchodního tajemství. Zatímco soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalobce tím, že Záznamové listy předal obchodnímu řediteli Č. p., a.s., Ch., „vyzradil obchodní tajemství žalované“, odvolací soud dovodil, že informace, které lze zjistit ze Záznamového listu „nelze zahrnout pod obchodní tajemství žalované ve smyslu § 17 obchodního zákoníku“.

Podle ustanovení § 17 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, předmětem práv náležejících k podniku je i obchodní tajemství. Obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje.

K tomu, aby se jednalo o obchodní tajemství ve smyslu obchodního zákoníku (a aby bylo možno poskytnout mu zákonem stanovenou ochranu), je nutno, aby byly naplněny všechny znaky zákonem stanovené. Musí se jednat o skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají alespoň potenciální (materiální či nemateriální) hodnotu, které nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné (mohou být tedy dostupné např. v odborných vědeckých kruzích), které mají být podle vůle podnikatele utajeny (podnikatel musí tuto vůli dostatečně seznatelným způsobem projevit) a podnikatel utajení odpovídajícím způsobem zajišťuje, čímž vlastně vůli skutečnosti utajit projevuje. Má-li se jednat o obchodní tajemství, musí nést všechny uvedené pojmové znaky (např. pouhé informace byť i důvěrného charakteru nemusejí mít ani potenciální hodnotu, podnikatel, který jimi disponuje, může být vázán povinností mlčenlivosti, avšak nebude se jednat o obchodní tajemství). Skutečnostmi obchodní povahy je třeba rozumět např. seznamy zákazníků, nákupní prameny, seznam zástupců, bilance, obchodní plány, vzorky, vzorkové kolekce, cenové kalkulace, obrat jednotlivých prodejen, náklad časopisu; skutečnostmi výrobní povahy jsou nepatentované vynálezy, knihy receptů, modely, výsledky pokusů, zvláštní výrobní metody apod. Ochrana obchodního tajemství je neformální; znamená to, že nevzniká registrací nebo zápisem, ale okamžikem naplnění všech pojmových znaků obchodního tajemství, a rovněž tak zaniká, jestliže zanikne samo obchodní tajemství, tedy jestliže odpadne některý z jeho pojmových znaků.

Odvolací soud se při posuzování, zda žalobce jednáním uvedeným v dopise ze dne 4. 12. 1998 [„poskytl tištěné složky informací o obchodních kontaktech (Záznamových listů) pracovníkům Č. p. v Ch.“] porušil obchodní tajemství, tím, zda byly naplněny všechny pojmové znaky obchodního tajemství ve smyslu ustanovení § 17 obch. zák., nezabýval. Spokojil se konstatováním, že všechny informace, které bylo možno zjistit ze Záznamového listu, jsou obecného charakteru a nejsou vázány na konkrétní osoby, že informační hodnotu získává Záznamový list až po doplnění příslušných údajů,

příčemž nebylo prokázáno, že by byly poskytnuty informace o konkrétních datech, a že jestliže Záznamové listy odkazovaly na "základní" provizní systém či na „M.“, což je pouze termín pro způsob víceúrovňové spolupráce, nelze mluvit o skutečnostech, které by měly více než obecnou vypovídací hodnotu; aniž si obstaral podklady např. o tom, zda jsou tyto informace v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné. Tyto skutečnosti však, jak výše uvedeno, samy o sobě pro závěr, zda se jedná o obchodní tajemství či nikoli, nepostačují [i informace obecné povahy mohou mít skutečnou nebo potenciální (materiální či nemateriální) hodnotu]. Odvolací soud si měl proto především obstarat skutkové podklady k tomu, aby mohl učinit úsudek, zda Záznamové listy lze pod pojem obchodní tajemství zahrnout. Takto je jeho závěr v tomto směru (mající význam pro posouzení důvodnosti žaloby) předčasný.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný. Nejvyšší soud České republiky jej proto podle ustanovení § 243b odst. 1 části věty za středníkem o.s.ř. zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 část věty za středníkem, § 243b odst. 2 věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Valná hromada](#)
- [Směnečný a šekový platební rozkaz, prominutí zmeškání lhůty \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o dílo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Veřejné zakázky](#)
- [Výklad právních předpisů, přepravní smlouva](#)
- [Smluvní pokuta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zpráva o vztazích](#)
- [Zákaz konkurence](#)
- [Vypořádací podíl v bytovém družstvu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Základní kapitál](#)